

LA CAMPANYA FORESTAL I EL RISC D'INCENDI A LES TERRES DE L'EBRE

tra, però, que el gran repte no és tant l'augment del nombre d'incendis com l'increment dels dies amb condicions meteorològiques favorables perquè estos focs se desenvolupen amb rapidesa i intensitat. Els registres de risc indiquen una tendència clara: les jornades amb nivells elevats o molt elevats de perill són cada vegada més freqüents. Això significa que la finestra temporal de màxim risc, que tradicionalment se concentrava en els mesos de juliol i agost, tendeix a ampliar-se cap a finals de primavera i principis de tardor.

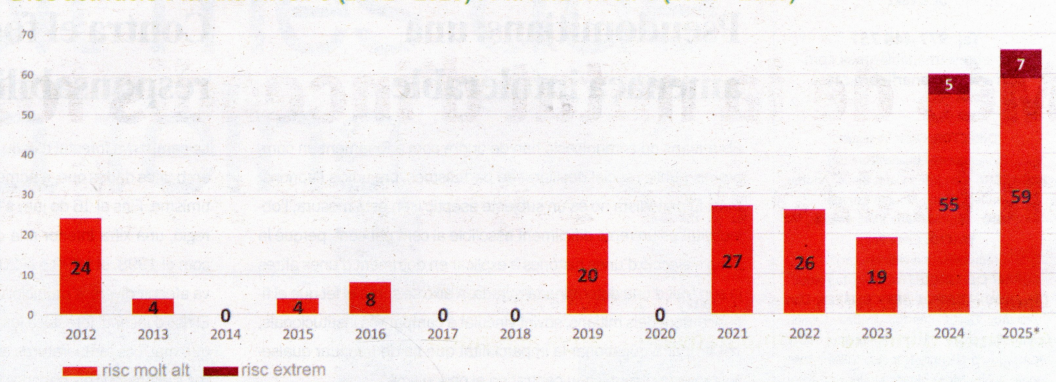
Un dels indicadors que reflecteix millor l'evolució del risc forestal és el Pla Alfa. Este sistema d'avaluació, gestionat pels Agents Rurals, estableix diferents nivells d'alerta en funció de les condicions meteorològiques i del perill potencial d'incendi. Els nivells 3 i 4 corresponen a situacions de risc molt alt i extrem, respectivament, i comporten restriccions d'activitats, reforç de la vigilància i, en els casos més greus, limitacions de mobilitat o restriccions d'accés a espais naturals. En els darrers dos anys, el Pla Alfa ha sigut activat als màxims nivells més de 60 dies, tant l'any 2024 com el 2025.

Les conseqüències d'esta tendència ja s'han fet visibles durant les últimes campanyes. Els nivells més elevats del Pla Alfa han obligat a aplicar restriccions d'accés a diversos espais naturals de les Terres de l'Ebre, entre els quals destaquen les serres de Cardó-el Boix, les muntanyes de Tivissa-Vandellòs-Llaberia-Pradell i el massís dels Ports. Estes mesures només s'activen quan les condicions de temperatura, humitat i vent fan preveure que qualsevol incendi podria tindre un comportament extrem i superar la capacitat d'extinció inicial.

TERRITORI VULNERABLE A les Terres de l'Ebre, esta situació es veu agreujada per factors propis del territori. Les grans masses forestals, l'orografia complexa i la presència d'episodis de vent intens poden afavorir el desenvolupament d'incendis de gran intensitat. Els grans focs registrats durant les últimes dècades han demostrat que el sud de Catalunya és especialment vulnerable quan coincideixen diversos factors adversos.

Per este motiu, els responsables de la campanya forestal insistixen que l'objectiu no és només reduir el nombre d'incendis, sinó evitar

Dies activació Pla Alfa Nivell 3 (2012 - 2025) i Pla Alfa Nivell 4 (2024 - 2025)

Dades d'incendis forestals 2025 a la regió

Evolució anual dels incendis forestals

Anys	Incendis (#)	Superfície forestal (ha)	Superfície no forestal (ha)	Superfície total (ha)
2010	46	49,20	0,75	49,95
2011	76	74,27	9,21	83,48
2012	52	2.913,72	63,55	2.977,27
2013	67	184,95	69,45	254,40
2014	45	912,56	33,36	945,92
2015	51	73,24	22,14	95,38
2016	54	16,05	3,48	19,53
2017	95	203,69	3,72	207,41
2018	42	13,83	2,49	16,32
2019	66	4.534,25	1.829,41	6.363,66
2020	39	25,02	9,73	34,76
2021	34	86,48	11,59	98,07
2022	72	320,59	86,54	407,13
2023	72	65,94	17,96	83,89
2024	46	111,79	21,44	133,23
2025	33	2.193,91	200,65	2.394,56

En els dos últims anys, el Pla Alfa en els nivells més alts s'ha activat més de 60 dies

que qualsevol ignició es convertís en un gran incendi forestal. En este sentit, la detecció precoç, la rapidesa d'intervenció i, sobretot, la prevenció continuen sent els principals aliats.

Bombers afronta la campanya forestal al territori amb 178 agents i 97 voluntaris

Bombers de la Generalitat afronta la campanya a les Terres de l'Ebre amb 178 agents i 97 voluntaris, unes xifres molt similars a l'any anterior, sense reforços de personal significatius al territori. A més, este

cos d'emergències viu un canvi generacional dintre de les seues plantilles este darrer any al territori. En concret, el parc de bombers de Móra d'Ebre ha renovat el 75 % del personal, i en el cas dels parcs d'Ascó i Gandesa, la renovació ha sigut del 65 %. Això comportarà conseqüències indirectes que també afectaran, internament, a la gestió de la campanya, segons ha explicat Ricard Expósito, cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre.

CAUSES DELS INCENDIS

Agents Rurals, un referent internacional en investigació

El cos d'Agents Rurals centra els seus esforços en la investigació de les causes dels incendis forestals. És una vessant de la prevenció, ja que permet conèixer amb precisió els factors d'ignició; dissenyar estratègies de prevenció més eficients i adaptar les mesures preventives a la realitat climàtica i social actual. L'experiència i reconeixement internacional que té el cos d'Agents Rurals en este àmbit ha propiciat la seua recent incorporació al subcomitè d'investigació d'incendis forestals de la National Wildfire Coordinating Group (NWCG), una de les principals organitzacions internacionals de coordinació tècnica i operativa en matèria d'incendis forestals. Esta incorporació situa Catalunya i el cos d'Agents Rurals en un espai de cooperació internacional d'alt nivell tècnic, que permet compartir metodologies, coneixement i experiències amb organismes d'arreu del món. Els Agents Rurals han impartit o impartiran cursos de formació sobre investigació de les causes dels incendis als bombers de Xile o als agents forestals de Montenegro. Enguany, a més, el cos català participarà en un intercanvi directe amb el Corpo Forestale de Sardenya, en el marc del primer projecte PACE (Public Administration Cooperation Exchange) concedit per la Comissió Europea a un cos del Departament d'Interior de la Generalitat.